

Kursus og en betydelig forøget Bevilling paa 3,000 Kr. Jeg takker Udvalget for dets Tiltrædelse af dette Forslag. Ved Hjælp af denne Bevilling vil der i Aar blive afholdt to Kursus, saaledes at man kan foretage en Deling mellem de viderekomne og Lærere med mindre Uddannelse. De to Kursus i Engelsk ville blive afholdte under Ledelse af Professor Jespersen og Dr. Rønning. Der optoges i Fjor 26 af ca. 50 Ansøgere; i Aar kan man ved det dobbelte Kursus optage det dobbelte Antal. Ligesom vi altsaa i Aar gaa væsentlig videre frem ved disse Kursus for Lærere, vil man, naar man kan gøre det næste Skridt, kunne tænke paa at optage et andet Sprog og ordne et Kursus i Tysk.

Dernæst omtaltes et Samraad angaaende Anbringelse af aandssvage uden for Anstalterne paa lignende Vis, som det finder Sted for en Part af sindssyges Vedkommende paa to tidligere Fattiggaarde. Sagen skal naturligvis blive overvejet og grundig undersøgt, men jeg vil dog paa Forhaand sige, at jeg tror, en saadan Ordning vil blive en meget vanskelig Sag. Til en fuldkommen Ordning af Aandssvagevæsenet hører Raadighed over store Anstalter, som staa under lægelig Ledelse, hvor en gennemført Klassifikation er mulig, og hvor hygiejniske, pædagogiske og ogsaa Varetægtshensyn kunne ske Fyldest. En lille, selvstændig lokal Anstalt vilde betegne et Brud med dette Princip og vilde — derom synes de sagkyndige at være ganske enige — betegne et væsentligt Tilbageskridt i det danske Aandssvagevæsen. Naturligvis vil man kunne tænke sig smaa, mere hjemligt ordnede Anstalter, og saadanne ville kunne faa deres Betydning, men de maa i saa Fald arbejde i Sammenhæng og organisk Forbindelse med de store Anstalter, saaledes som Ordningen er paa Sjælland med Gl. Bakkehus, Ebberødgaard og Valby- og Lyngby-Afdelingerne. Men de smaa Afdelinger maa begrænses til at omfatte en enkelt eller dog ganske faa Arter af aandssvage, og ikke blot saaledes, at den enkelte Anstalt huser kun Mænd eller kun Kvinder eller kun Børn alene, men ogsaa saaledes, at disse smaa Anstalter fritages for alle de vanskeligere Tilfælde, de farlige, forbryderiske, urolige eller meget urenlige Patienter. Er det en Anstalt for Børn, umuliggør det ringe Antal den rette og nødvendige Klassefordeling i Skolevæsenet. Forholdet mellem de store og saadanne smaa Anstalter, som her paatænkes, maa yderligere være saaledes, at de sidste

hovedsagelig faa deres Befolkning fra de store Anstalter, faa den derfra revideret og undersøgt ved et første Ophold der, og at Patienterne omvendt hurtig kunne sendes tilbage til den store Anstalt, naar deres Tilstand kræver Fjernelse fra den lille Anstalt. Feltet for de smaa Anstalter bliver i det hele det lette, rolige og ufarlige Tilfælde af arbejdsføre og af Asylister. Men i Modsætning til Sindssygevæsenet, der har søgt at lægge saadanne ud paa et Par mindre Anstalter, raader jo Aandssvagevæsenet forud over en anden Forplejningsart, Familieplejen, der er det billigste og den frieste af alle den Art Forplejningsformer, og som tør ventes efterhaanden at kunne udvikle sig betydeligt. Det er muligt, at den rolige og ufarlige Klasse aandssvage nok kan forsørges i smaa kommunale Anstalter med et dagligt Statstilskud af 65 Øre, ligesom ved Sindssygevæsenet, men det maa dog ikke glemmes, at saa bliver samtidig Driften af de større Aandssvageanstalter dyrere i samme Grad, idet deres Befolkning i stigende Grad derved bliver sammensat af alle de kostbarere Patienter. Smaa kommunale Anstalter maa derfor vistnok kun betegnes som en Nødhjælp, hvortil der kun bør gribes, naar andre Veje ere spærrede, og de betinges af, at der i passende Nærhed af den bestaaende Stiftelse findes en ledig Fattiggaard, der uden for store Bekostninger kan omdannes til sit specielle Øjemed. Denne Sag vil nu kunne blive Genstand for nærmere Drøftelse og Undersøgelse, men jeg vil dog tilføje, at de lægelige Autoriteter paa dette Omraade udtale, at saadanne smaa Anstalter ville betegne et betydeligt Tilbageskridt i Aandssvagevæsenet, der jo med Hensyn til Om sorgen for de aandssvage staaar paa et højt Standpunkt her i Danmark, takket være vore store Anstalter.

Den ærede Ordfører henstillede, om ikke den Sal, der for Tiden paa Prinsens Palæ anvendes af Landhusholdningsselskabet og af det kgl. Oldskriftselskab til Møder og Sammenkomster, kunde indgaa i Museet og anvendes af dette. Ja, det er en Sag, der flere Gange har været fremme og undersøgt; atter nu har jeg indhentet en Erklæring fra Nationalmuseet, men denne gaar nu som tidligere ud paa, at man har ingen Brug for denne Sal, og at dens Anvendelse til Foredragssal for de nævnte Selskaber ikke medfører nogen som helst Ulempe for Museet. Lokalet er skilt fra Museet ved en Brandmur, der er Centralvarme og elektrisk Lys; det er en Sal